Отримано 19.11.2026р.
Голова разової
спеціалізованої
вченої ради PhD 17296
Юлія ОГРЕНИЧ

Голові разової спеціалізованої вченої ради
PhD 17296
у Запорізькому національному університеті
доктору економічних наук, професору,
професору кафедри фінансів, банківської
справи, страхування та фондового ринку
Запорізького національного університету
Огренич Юлії Олександрівні

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА
доктора економічних наук, професора,
професор кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності Одеського національного економічного університету
Кошельок Галини Володимирівни
на дисертаційну роботу Лесів Інни Геннадіївни
на тему «Операційне планування виробничо-господарською діяльністю промислового підприємства»,
подану на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю
С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (галузь знань
С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини)

1. Актуальність теми дисертаційної роботи

Успішне функціонування та розвиток промислових підприємств має вагоме значення для економіки України, оскільки вони забезпечують економічне зростання та стабільність показників. Високий рівень невизначеності зовнішнього середовища впливає на показники виробничо-господарської діяльності підприємств та потребує розробки ефективних управлінських рішень. Зростання цін на сировину та матеріали, використання застарілого обладнання, посилення конкурентної боротьби вимагає впровадження дієвих заходів до покращення результатів виробничо-господарської діяльності. Також означене актуалізує потребу у вдосконаленні операційного планування виробничо-господарської діяльності, що дозволить розробляти операційні плати, забезпечити безперебійність та ритмічність виробництва, адаптуватися до загроз і ризиків. Крім того, здійснення операційного планування є одним із вагомих процесів підвищення виробничої стійкості, посилення гнучкості та ефективності управління виробничо-господарською діяльністю. Відповідно, формування теоретико-методичних засад і прикладних рекомендацій щодо вдосконалення операційного планування виробничо-господарської діяльності промислових підприємств є актуальним і своєчасним науковим завданням, що має важливе значення для підприємств.

Головна мета представленої дисертаційної роботи полягає у обґрунтуванні і розробці теоретико-методичних положень та науково-практичних рекомендацій щодо вдосконалення операційного планування виробничо-господарської діяльності промислових підприємств. Сформульована мета дисертаційного дослідження узгоджується з його темою та послідовно розкривається через комплекс сформованих дослідницьких завдань.

Результати проведеного дослідження формують основу для впровадження керівництвом промислових підприємств запропонованих автором концептуальних і науково-методичних підходів з метою ранжування видів операційного планування, здійснення аналізу виробничо-господарської діяльності, оцінки впливу зовнішніх чинників, аналізу операційного планування та його реалізації, що сприятиме прийняттю ефективних управлінських рішень, підвищенню фінансово-економічних показників, адаптації до ринкового середовища та покращенню фінансового стану.

Рецензована дисертація спрямована на вирішення актуального науково-практичного завдання, що стосується удосконаленням підходів до вдосконалення операційного планування виробничо-господарської діяльності промислових підприємств. Відсутність єдиних підходів до здійснення операційного планування виробничо-господарської діяльності, оцінки ефективності планування, дослідження факторів впливу на процес планування, а також щодо побудови моделі планування виробничо-господарської діяльності підприємств, є підтвердженням актуальності, своєчасності та практичної значущості дисертації Лесів Інни Геннадіївни.

2. Зв'язок дисертаційної роботи з науковими планами, програмами, темами

Вагомим підтвердженням актуальності дисертаційної роботи Лесів Інни Геннадіївни є те, що робота виконана у відповідності до загального плану науково-дослідних робіт економічного факультету Запорізького національного університету, а саме за такими науковими темами: «Інноваційні підходи модернізації фінансового механізму повоєнного відновлення економіки України» (державний реєстраційний номер 0123U102122); «Використання інноваційних фінансових інструментів повоєнного відновлення територій України на засадах цифровізації та модернізації» (державний реєстраційний номер 0123U102123). У межах зазначених тем автором уточнено трактування поняття «операційне планування», розвинуто наукові підходи до ранжування видів операційного планування виробничо-господарської діяльності промислового підприємства, розвинуто трактування дефініції «виробничо-господарська діяльність» у

контексті управління підприємства, удосконалено методичний підхід до оцінки операційного планування виробничо-господарської діяльності промислового підприємства.

Поряд з цим, основні результати дисертаційного дослідження використані в процесі розробки держбюджетних науково-дослідних робіт Запорізького національного університету за темами: «Європейські практики діджиталізації як інструмент забезпечення соціально-економічної безпеки в умовах війни та повоєнний період» (державний реєстраційний номер 0124U000600); «Штучний інтелект як інструмент протидії дезінформації в період війни та повоєнного відновлення економіки України» (державний реєстраційний номер 0125U000996). У відповідності до вказаних тем здобувачкою удосконалено комплексну методику оцінки впливу зовнішніх чинників на виробничо-господарську діяльність промислового підприємства, модель планування виробничо-господарської діяльності підприємства з урахування функцій Гаусса і Лапласа.

3. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій дисертаційної роботи, їх достовірність та академічна доброчесність, основні наукові результати дисертації

На підставі проведеного ґрунтовного аналізу змісту дисертації та наукових публікацій Лесів Інни Геннадіївни можна стверджувати, що сформульовані здобувачкою наукові положення, висновки і рекомендації мають високий рівень аргументованості, є обґрунтованими.

Наукові положення, які сформульовані в дисертаційній роботі, спираються на сучасні теоретико-методичні та практичні економічні дослідження з питань операційного планування, організації виробничої діяльності, використання виробничих потужностей, впливу факторів на виробничо-господарську діяльність, здійснення оцінки ефективності планування, а також включають фундаментальні положення економічної теорії, теорії планування, стратегічного й адаптивного управління. Автором проведено ґрунтовний аналіз вітчизняних та іноземних наукових досліджень, що надало можливість окреслити сучасний стан проблеми та сформувати теоретико-методичне підґрунтя для розв’язання визначених у дисертації завдань.

Для досягнення сформованої мети, здобувачкою було використано набір методів, які становлять методологічну основу дисертаційного дослідження, а саме: термінологічного аналізу – для обґрунтування сутності понятійного апарату операційного планування виробничо-господарської діяльності промислового підприємства; діалектичний, метод аналізу і синтезу – для дослідження наукового підходу до визначення причин та факторів, які

впливають на операційне планування виробничо-господарської діяльності промислового підприємства; абстрактно-логічний – для теоретичного узагальнення і формулювання висновків; метод математичної статистики – для перевірки гіпотез і прогнозування майбутніх явищ; розрахунковий і графічний – для розрахунку економічних показників ефективності операційного планування виробничо-господарської діяльності на промислових підприємств; таксономічний аналіз – для типологізації підприємств за рівнем розвитку систем операційного планування виробничо-господарської діяльності на промислових підприємствах. З метою наочного представлення економічних даних, отриманих у процесі дослідження, автор широко застосовував можливості графічного і табличного методів.

Зміст дисертації повністю відповідає заявленій темі, а його структурна побудова та послідовність викладу матеріалу свідчать про досягнення поставленої мети, виконання сформульованих автором наукових завдань.

Слід відзначити, що значна частина таблиць та рисунків, які наведені в роботі, є результатом авторських розробок, що підвищує загальну наукову та практичну цінність дослідження і свідчить про високий рівень самостійності роботи здобувача у процесі підготовки дисертації.

Підтвердженням високого рівня обґрунтованості та аргументованості сформульованих наукових положень, висновків і рекомендацій є дотримання здобувачкою системного підходу під час проведення дослідження, комплексне застосування теоретико-методичного інструментарію та послідовне викладення теоретичного матеріалу.

Достовірність основних положень дисертаційного дослідження підтверджується опрацюванням здобувачкою наукових джерел та використанням інформаційної бази у процесі дослідження. Доцільно відзначити, що удосконалені теоретико-методичні підходи та розроблені практичні рекомендації є свідченням вагомого особистого внеску здобувача у розв’язання досліджуваної наукової проблеми. Водночас, одержані результати можуть бути використані в подальших наукових дослідженнях та практичній діяльності в межах обраної дослідної проблематики.

Додатковим підтвердженням достовірності наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих та наведених в дисертації, є апробація на науково-практичних конференціях, а також довідки про апробацію.

Дисертація характеризується логічною структурою, а саме містить три взаємопов’язані розділи, присвячені розгляду теоретичних та практичних аспектів досліджуваної проблематики, а також висвітлено наукову новизну запропонованих положень щодо вдосконалення операційного планування виробничо-господарської діяльності промислових підприємств. Аналіз змісту дисертаційної роботи та наукових публікацій здобувача дає підстави

стверджувати, що вони в повній мірі висвітлюють обрану тему наукового дослідження. Поряд з цим, наукові положення, які сформульовані в дисертації, є результатом самостійного дослідження автора та засвідчують його особистий внесок у розвиток досліджуваної наукової проблематики. Означене підтверджує наявність у роботі елементів наукової новизни.

У першому розділі **«Теоретичні засади операційного планування виробничо-господарської діяльності промислового підприємства»** здобувачем розглянуто еволюцію шкіл стратегічного менеджменту, систематизовано поняття «планування» в сучасній літературі, охарактеризовано різновид планування, проаналізовано існуючі концепції планування, методи планування, надано характеристику процесу планування, розглянуто його функції та методи (с. 29–43); визначено основні характеристики зовнішнього середовища виробничо-господарської діяльності промислового підприємства, здійснено аналіз впливу чинників зовнішнього і внутрішнього середовищ на підприємство, наведено модель впливу зовнішніх та внутрішніх чинників (с. 44–57); запропоновано сутність поняття «виробничо-господарська діяльність» на підставі проведено аналізу підходів науковців (с. 58–60), що дозволило відобразити модель управління виробничо-господарською діяльністю (с. 61–62); розвинуто наукові підходи до ранжування видів операційного планування виробничо-господарської діяльності промислового підприємства шляхом групування існуючих видів планування та виокремлення додаткових ознак (с. 63–67); сформовано трактування поняття «операційне планування» на підставі систематизації існуючих підходів (с. 68–70); сформовано модель операційного управління на підприємствах (с. 71–73).

У другому розділі **«Аналіз економічного стану та операційного планування виробничо-господарської діяльності промислового підприємства»** здійснено комплексне дослідження показників виробничо-господарської діяльності підприємств харчової промисловості Україні з метою аналізу ситуації на фоні макроекономічної динаміки та кон’юнктури національного ринку (с. 77–94); досліджено та проаналізовано динаміку показників щодо операційного планування виробничо-господарської діяльності промислових підприємств, що дозволило підтвердити доцільність розробки операційних планів в умовах ринкової нестабільності (с. 95–113); охарактеризовано підходи до оцінки планування та стану виробничо-господарської діяльності (с. 114–119), наведено ключові засади щодо проведення оцінки операційного планування виробничо-господарської діяльності на підставі врахування концепції життєвого циклу, а також на основі поєднання якісного SWOT-аналізу з кількісними фінансовими детермінантами (с. 120–128).

У третьому розділі **«Розробка практичного інструментарію операційного планування виробничо-господарської діяльності промислового підприємства»** удосконалено комплексну методику оцінки впливу зовнішніх чинників на виробничо-господарську діяльність промислового підприємства та її використано на підприємствах через модифіковану модель поєднання кількісної і якісної оцінок зовнішніх чинників та методу Сааті (с. 131–151); удосконалено методичний підхід до оцінки операційного планування виробничо-господарської діяльності промислового підприємства за рахунок використання концепції життєвого циклу, апробація якого надала можливість здійснити аналіз шести системоутворюючих підприємств за допомогою розширення кількості стадій життєвого циклу (с. 158–159); розвинуто модель планування виробничо-господарської діяльності підприємства з урахуванням функцій ймовірностей Гаусса і Лапласа, застосування якої дозволило прийняти дієві управлінські рішення (с. 163–173); доповнено методику планування виробничо-господарської діяльності підприємства, що забезпечило визначення сильних та слабких сторін підприємства, напрямків планування (с. 154–158; с. 173–175, с. 262); удосконалено методичний підхід до реалізації операційного планування виробничо-господарської діяльності промислового підприємства, використання якого дозволило покращити процес операційного планування, оцінити ефективність виробничо-господарської діяльності, сформувати заходи до адаптації підприємств щодо пливу зовнішнього середовища (с. 176–200).

Таким чином, дисертаційна робота вирізняється цілісністю та логічною завершеністю, відповідає визначеній меті та сформованим дослідницьким завданням. Зміст дослідження, логіка його побудови та послідовність викладення матеріалу підтверджують обґрунтованість обраного дослідницького підходу та належний рівень реалізації поставлених завдань.

4. Відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності

Враховуючи результати проведеного аналізу дисертації та наукових публікацій Лесів Інни Геннадіївни, у яких відображені основні результати дисертації, слід відзначити, що підстав для констатації фактів порушення здобувачем цінностей та принципів академічної доброчесності (академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації) не встановлено. Зокрема, дисертація містить посилання на джерела інформації за кожним випадком використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; у вступі наведено декларацію про застосування інструментів штучного інтелекту з описом меж їх використання та особистої відповідальності автора за зміст роботи; відповідає нормам законодавства про авторське право і суміжні права; відображає прагнення

надати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Щодо наукових статей, які зараховані за темою дисертації, то автором дотримано цінностей та принципів академічної доброчесності, відсутній самоплагіат.

Таким чином, дисертаційна робота Лесів Інни Геннадіївни характеризується як самостійна, авторська робота, що не порушує норми законодавства про захист авторського права. Фактів порушення здобувачем академічної доброчесності не виявлено, на усі використані в роботі джерела інформації є посилання.

5. Наукова новизна одержаних результатів дисертаційного дослідження

Наукова значущість отриманих результатів проведеного дослідження полягає в удосконаленні та подальшому розвитку теоретичних положень, обґрунтуванні теоретико-методичних підходів та розробці практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення операційного планування виробничо-господарської діяльності промислових підприємств.

Вивчення змісту дисертаційної роботи та наукових публікацій Лесів Інни Геннадіївни дозволяє зробити висновок, що запропоновані автором розробки характеризуються науковою новизною та засвідчують особистий внесок здобувача в удосконалення теоретичних та методичних положень, а також розроблення практичних рекомендацій щодо здійснення операційного планування виробничо-господарської діяльності, оцінювання ефективності планування, факторів впливу на планування промислових підприємств.

Серед найбільш вагомих наукових результатів можна виділити:

на теоретичному рівні:

– уточнено сутність дефініції «виробничо-господарська діяльність промислового підприємства», яку запропоновано розглядати як взаємоузгоджений процес, який передбачає системне операційне планування в системі управління такою діяльністю, що ґрунтується на технологічному базисі з урахуванням маркетингової орієнтації і аналітичної оцінки техніко-організаційного рівня виробництва, що дозволяє підприємствам позитивно впливати на ефективність діяльності та потребує постійної корекції характеристик продукції і зниження витрат при постійному контролі процесу виробництва промислового підприємства (с. 60);

– поглиблено понятійно-категоріальний апарат теорії планування, зокрема поняття «операційне планування», яке запропоновано розглядати як системний інструмент з покроковою інструкцією та контролем виконання виробничих процесів за терміном, сферою використання, обсягом ресурсів

підприємства з обов'язковим моніторингом ефективності управлінських рішень, який дозволяє підприємствам ритмічно працювати, забезпечуючи високий рівень якості продукції та формувати стратегію свого розвитку (с. 70);

– розвинуто наукові підходи до ранжування видів операційного планування виробничо-господарської діяльності промислового підприємства, які дають змогу підприємству раціонально використовувати наявні ресурси із дотриманням нормативних стандартів та вимог контролю фінансових витрат (с. 66–67, с. 246–247);

на практичному рівні:

– удосконалено комплексну методику оцінки впливу зовнішніх чинників на виробничо-господарську діяльність промислового підприємства, що дає можливість виявляти резервні можливості до підвищення ефективності на підставі оцінки операційного планування шляхом використання методів ранжування та Сааті. Застосування методики оцінки направлене на визначення динаміки та рівня впливу чинників зовнішнього середовища на підприємство (с. 131–151);

– удосконалено методичний підхід до оцінки операційного планування виробничо-господарської діяльності промислового підприємства, що надало можливість застосувати концепцію життєвого циклу для розробки заходів оцінки його стадій та дозволить вчасно збільшувати або скорочувати обсяги випуску продукції, здійснювати ротацію продуктів портфеля враховуючи стадії підприємства і продуктів (с. 120–123; с. 128; с. 158–159);

– удосконалено модель планування виробничо-господарської діяльності підприємства на підставі управління стадіями життєвого циклу за допомогою функцій Гаусса і Лапласа, що дозволяє визначати процентне відношення продуктів за стадіями життєвого циклу і керувати ними для отримання апроксимації. Застосування підходу на підприємстві дозволить вчасно перерозподіляти виробничі потужності, логістичні канали та маркетингові бюджети (с. 163–173);

– удосконалено методику планування виробничо-господарської діяльності підприємства на основі поєднання матриць планування та її впровадження дає змогу підприємству, на підставі інтеграції SWOT-аналізу, BCG та фінансових детермінантів, отримати модель життєвого циклу і встановити наслідки впливу фінансових показників на напрямки планування задля покращення діяльності (с. 154–158; с. 173–175, с. 262);

– удосконалено методичний підхід до реалізації операційного планування виробничо-господарської діяльності промислового підприємства, в основі якого здійснена кількісна верифікація траєкторії життєвого циклу. Застосування таксономічного аналізу допомагає підприємству здійснити

ефективне операційне планування, що сприятиме формуванню обґрунтованих управлінських рішень (с. 176–200).

Отже, теоретичні та практичні положення дисертаційної роботи Лесів Інни Геннадіївни поглиблюють теоретичне розуміння сутності операційного планування виробничо-господарської діяльності промислових підприємств та науково-методичні підходи до ранжування видів операційного планування, оцінки впливу зовнішніх чинників на виробничо-господарську діяльність, ефективності операційного планування, методики планування та реалізації операційного планування.

Наукові результати дисертаційного дослідження, які одержані Лесів Інною Геннадіївною мають належний рівень наукової новизни, є обґрунтованими та широко представлені науковій спільноті у публікаціях та під час участі у науково-практичних конференціях різного рівня.

6. Теоретична цінність і практична значущість наукових результатів дослідження

Здобувачкою Лесів Інною Геннадіївною було удосконалено науково-методичні підходи щодо вдосконалення операційного планування виробничо-господарської діяльності промислових підприємств, що відображає теоретичну цінність результатів дисертаційної роботи.

На підставі проведеного аналізу дисертаційної роботи та наукових публікацій Лесів Інни Геннадіївни можна стверджувати, що переважна більшість наукових положень, пропозицій та висновків, представлених у роботі, є обґрунтованими та не дають підстави сумніватися в їх достовірності. Наукова новизна та практична значущість дисертаційної роботи знайшли відповідне відображення у фахових наукових статтях, статті у періодичному науковому виданні, що індексується і реферується в базі даних Scopus, статті у зарубіжній колективній монографії, матеріалах апробаційного характеру. При цьому, обсяг, кількість та науковий рівень опублікованих наукових праць автора відповідають чинним вимогам щодо апробації результатів дисертаційного дослідження, що надає право публічного захисту дисертаційної роботи. Усі основні наукові положення, висновки та пропозиції, які винесено на захист, одержано автором самостійно.

Серед теоретично значущих результатів слід виділити: понятійно-категоріальний апарат теорії планування, зокрема поняття «операційне планування»; сутність дефініції «виробничо-господарська діяльність промислового підприємства»; наукові підходи до ранжування видів операційного планування виробничо-господарської діяльності промислового підприємства.

Підтвердженням теоретичної цінності окремих результатів є їх використання у навчальному процесі економічного факультету Запорізького національного університету під час викладання дисциплін «Економіка підприємства», «Теорія і практика бізнес-планування», «Фінансове планування», «Фінансовий аналіз в фінансових установах», «Фінансовий менеджмент» (довідка №01/01-23/2074 від 12.12.2025 р.).

При цьому, серед розробок автора, які мають практичне значення, доцільно відзначити: комплексна методика оцінки впливу зовнішніх чинників на виробничо-господарську діяльність промислового підприємства; методичний підхід до оцінки операційного планування виробничо-господарської діяльності промислового підприємства за рахунок використання концепції життєвого циклу; модель планування виробничо-господарської діяльності підприємства; методика планування виробничо-господарської діяльності підприємства; методичний підхід до реалізації операційного планування виробничо-господарської діяльності промислового підприємства.

Практична цінність дисертаційної роботи полягає в тому, що результати дослідження апробовані в діяльності ТОВ «А'рейллогістикс» (довідка № 25/12-01 від 16.12.2025 р.), ТОВ «КРАУН ФУД» (довідка № 1612/25-01 від 16.12.2025 р.), ТОВ «М'ясна фабрика «Фаворит плюс» (довідка № Ф-2026-000077 від 11.03.2026 р.), ТОВ «АВ МЕТАЛ ГРУП» (довідка № 1 від 16.03.2026 р.).

З огляду на викладене можна відзначити, що запропоновані в дисертації рекомендації характеризуються належним рівнем універсальності та адаптивності, що сприяє їх практичному використанню на підприємствах. Це підтверджує вагомість наукового доробку та практичну значущість дисертаційної роботи.

7. Достовірність досліджень, повнота відображення висновків і пропозицій в опублікованих автором дисертації працях

Усі наукові результати, представлені в дисертації, є результатом самостійної дослідницької діяльності автора. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертації використано лише ті ідеї та положення, що становлять особистий науковий доробок автора. Наукові положення, висновки та рекомендації, які сформульовані в роботі, є обґрунтованими та достовірними. Підтвердженням їх достовірності є використанням широкої інформаційної бази, що включає результати наукових досліджень вітчизняних та зарубіжних науковців, офіційні статистичні дані, матеріали періодичних видань, інформаційні ресурси мережі інтернет, публічні звіти. Дисертація є завершеним самостійним

науковим дослідженням, зміст якого відповідає поставленій меті та визначеним завданням.

У відкритому друці за темою дисертації дисертантом опубліковано 16 наукових праць, з них: 4 статті у наукових фахових виданнях України, які включено до міжнародних наукометричних баз даних, 1 стаття у періодичному науковому виданні, що індексується і реферується в базі даних Scopus, 1 стаття у зарубіжній колективній монографії, 10 тез доповідей за матеріалами конференцій. Загальний обсяг публікацій становить 5,53 друк. арк. (особисто авторові належить 4,78 друк. арк.).

Положення дисертаційного дослідження, які складають наукову новизну, повністю висвітлені у фахових виданнях, статті у періодичному науковому виданні, що індексується і реферується в базі даних Scopus, статті у зарубіжній колективній монографії та обговорені на науково-практичних конференціях.

Детальний аналіз опублікованих статей та тез доповідей, представлених на конференціях, а також їх змістовного наповнення, дозволяє зробити висновок, що Лесів Інна Геннадіївна виконала вимоги п. 5, 8, 9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та припинення дії рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами)). На підставі цього апробацію результатів дисертаційної роботи Лесів Інни Геннадіївни слід вважати достатньою.

Аналіз наукових публікацій здобувача дає змогу стверджувати, що висвітлені в них наукові положення мають практичну цінність та є результатом самостійної науково-дослідної роботи. Кількість, обсяг і якість друкованих праць відповідають чинним вимогам щодо апробації результатів дисертації та надають автору право публічного захисту дисертації.

8. Відповідність дисертації встановленим вимогам

Дисертація Лесів Інни Геннадіївни має чітку структуру та містить анотацію, вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел, додатки. У додатках наведено копії довідок про практичне використання результатів дослідження.

Загальний обсяг роботи становить 281 сторінку, з них основний текст викладений на 181 сторінці. Робота містить 49 таблиць та 75 рисунків (10 сторінок – таблиці і рисунки, які повністю займають площу сторінки).

Дисертаційна робота характеризується логічною структурою, послідовністю та аргументованістю викладення матеріалу. Робота написана у науковому стилі, а її основні положення супроводжуються відповідними

таблицями, рисунками, що полегшує сприйняття та розуміння отриманих результатів.

За структурою та оформленням дисертаційна робота відповідає вимогам, що встановлені Наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12.01.2017 р. № 40 (зі змінами). За обсягом дисертація відповідає вимогам, що встановлені освітньо-науковою програмою «Економіка» Запорізького національного університету.

9. Дискусійні положення та зауваження до дисертаційної роботи

Попри високу оцінку наукового рівня дисертаційного дослідження, запропонованого автором підходу до вирішення досліджуваної проблематики та належної обґрунтованості сформульованих положень, висновків та рекомендацій, доцільно відзначити окремі дискусійні моменти, які потребують додаткового обговорення, а саме:

1. У підрозділі 1.2 автором зазначено основні характеристики зовнішнього середовища, які впливають на операційне планування виробничо-господарської діяльності підприємств (с. 46–48). Проте, доцільно було б навести інформацію щодо впливу макро-, мезо- та мікросередовища на процес операційного планування, що дозволило б встановити їх роль у прийнятті управлінських рішень на підприємствах.

2. У підрозділі 1.3 здобувачкою систематизовано та узагальнено наукові підходи дослідників до трактування поняття «операційне планування» (с. 68–70). Вважаємо, що доцільно було б відобразити спільні та відмінні ознаки розглянутих підходів, вказати їх особливості, переваги і недоліки, що дозволило б поглибити отримані результати.

3. У підрозділі 2.1 дисертантом відображено результати дослідження індексів цін виробників промислової продукції, індексів промислового виробництва та динаміки експорту й імпорту товарів (с. 83–85). На нашу думку, доцільно було б обґрунтувати виокремлення вказаних періодів впливу чинників зовнішнього середовища на функціонування промислових підприємств, зокрема з урахуванням змін макроекономічної ситуації, що дозволило б визначити наслідки впливу на виробничо-господарську діяльність.

4. Дисертантом у підрозділі 2.3 досліджено систему фінансових показників та їх враховано для проведення SWOT-аналізу промислових підприємств (с. 123–124). Вважаємо, що доцільно було б вказати вибір зазначених фінансових показників для здійснення SWOT-аналізу, розкрити їх взаємозв’язок із стадіями життєвого циклу підприємства, що дозволило б

проаналізувати вплив фінансових чинників на формування операційних планів.

5. У підрозділі 3.2 в удосконаленій моделі планування виробничо-господарської діяльності підприємства (с. 163–173) виокремлено модель апроксимації життєвого циклу підприємств і життєвого циклу продуктів підприємства. На нашу думку, доцільно було б обґрунтувати вибір і склад групи показників, які включено до моделі апроксимації, розкрити їх значущість для ідентифікації стадій життєвого циклу, що посилило б практичне значення результатів дослідження.

6. У підрозділі 3.3 дисертантом удосконалено методичний підхід до реалізації операційного планування виробничо-господарської діяльності промислового підприємства, в межах якого використано метод таксономічного аналізу для оцінки операційного планування підприємств (с. 184–199). Вважаємо, що доцільно було уточнити вибір саме цього методу, визначити критерії, якими керувався дисертант під час формування системи показників для оцінювання. Це дозволило б конкретизувати доцільність використання таксономічного аналізу для групування підприємств та обґрунтування управлінських заходів.

Висловлені зауваження та рекомендації мають дискусійний характер і не зменшують теоретичної та практичної цінності проведеного дослідження. Разом з тим їх врахування може сприяти подальшому розвитку досліджуваної проблематики та стати корисними підґрунтям для подальшої наукової діяльності автора.

10. Загальна оцінка дисертації, її відповідність існуючим вимогам

За результатами проведеного аналізу можна стверджувати, що дисертаційна робота Лесів Інни Геннадіївни на тему «Операційне планування виробничо-господарською діяльністю промислового підприємства», яка представлена до захисту, є цілісним, послідовним і логічно завершеним науковим дослідженням. Сформульовані автором наукові положення та розроблені практичні рекомендації визначаються комплексним характером та можуть бути застосовані у практичній діяльності підприємств. У дисертаційній роботі всебічно розкриті актуальні теоретичні та практичні аспекти щодо вдосконалення операційного планування виробничо-господарської діяльності промислових підприємств. Дисертація є самостійним і оригінальним науковим дослідженням, у якому представлено раніше не захищені наукові положення та нові науково обґрунтовані результати, що відповідають темі дослідження. Робота характеризується комплексним підходом до розв’язання поставлених завдань, ґрунтовним аналізом сучасного стану досліджуваної проблеми та містить практичні

рекомендації щодо ранжування видів операційного планування виробничо-господарської діяльності, оцінки впливу зовнішніх чинників на виробничо-господарську діяльність, оцінювання операційного планування, реалізації операційного планування промислових підприємств.

Викладене вище дозволяє зробити висновок про те, що дисертаційна робота Лесів Інни Геннадіївни виконана з дотриманням цінностей та принципів академічної доброчесності, на належному теоретичному та практичному рівні, за своїм змістом, оформленням, актуальністю та глибиною вирішення наукових завдань й розроблення практичних рекомендацій відповідає встановленим вимогам наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 (зі змінами) «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» та постанові Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами) «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та припинення дії рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії». Автор представленої до захисту дисертаційної роботи, Лесів Інна Геннадіївна, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини.

Офіційний опонент:
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економіки
підприємства та організації
підприємницької діяльності
Одеського національного
економічного університету — Галина КОШЕЛЬОК

Підпис: Г. Кошельок
Засвідчую:
Нач. відділу кадрів
"___" 20__ р.